

UZASADNIENIE

Pozwem z 27 lutego 2018 roku L. K. – Syndyk masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej wniósł o zasądzenie na swą rzecz od M. L. kwoty 894 944,04 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że każdorazowo nie mogą one przekraczać wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie, oraz z kosztami procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzi od pozwanego zaspokojenia roszczeń (...) z tytułu umowy pożyczki udzielonej pozwanemu na cele mieszkaniowe nr (...) z dnia 4 grudnia 2009 roku, a podpisanej 7 grudnia 2018 r., na mocy której udzielono pożyczkobiorcy pożyczki w wysokości 3.380.000 zł. Pożyczkobiorca nie wywiązał się z obowiązku spłaty pożyczki i nie regulował rat zgodnie z ustalonym harmonogramem. (...) wzywała pozwanego do dobrowolnego uregulowania zaległych należności. Następnie, w związku z upływem płatności ostatniej raty, Syndyk ponownie wezwał pozwanego do dobrowolnej spłaty zadłużenia. Wezwania do zapłaty nie spowodowały jednak spłaty pożyczki. Syndyk wskazał, że na dochodzoną należność składają się: niespłacony kapitał (649.766,37 zł), umowne odsetki kapitałowe (30.600,55 zł), odsetki karne (214.496,12 zł) oraz opłaty za wezwania i upomnienia (81 zł). (pozew k. 3-8)

Postanowieniem z 20 marca 2018 r. zwolniono powoda od kosztów sądowych w niniejszej sprawie w całości. (postanowienie k. 267)

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 20 marca 2018 roku w sprawie I Nc 131/18 orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu. (nakaz zapłaty k. 268)

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa. Wskazał, że formalnie jest kredytobiorcą (...), jednakże jest w bardzo trudnej sytuacji majątkowej. (sprzeciw k. 316-317)

W piśmie z 21 grudnia 2020 r. pozwany podniósł, że poza pożyczką w kwocie 50.000 zł, nie zaciągnął on u powoda pożyczek na kwotę 250.000 zł ani na kwotę 3.380.000 zł – dokumenty dotyczące tychże pożyczek zostały pozwanemu w podstępny sposób przedłożone do podpisu, nadto dług z nich wynikający był spłacany przez nieznaną pozwanemu osobę. (pismo procesowe k. 391)

Na rozprawie w dniu 20 stycznia 2021 r. pozwany uznał powództwo w zakresie kwoty 50.000 zł. (protokół rozprawy k. 396, 00:02:20-00:06:05)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 grudnia 2009 roku pomiędzy Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową w W. a M. L. zawarta została umowa pożyczki na cele mieszkaniowe nr (...) w wysokości 3.380.000 zł. Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty pożyczki wraz z należnymi odsetkami do dnia 3 listopada 2014 roku, w ratach miesięcznych, zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do umowy. Ustanowiono zabezpieczenia pożyczki w postaci weksła, cesji polisy (...), hipoteki. Przedmiotem zabezpieczenia była nieruchomości gruntowa stanowiąca działki o nr ew. 424, 425, 449, 450, 458, 459, 462, (...), (...), 783/1 o łącznym obszarze 9,08ha, położonej w miejscowości N., gmina R., powiat (...), woj. (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Jarosławiu prowadzona jest księga wieczysta o nr (...). (wniosek o przyznanie pożyczki k. 374, umowa pożyczki k. 22-23, regulamin k. 24-26, plan spłaty k. 27-28)

Pożyczka została wypłacona pożyczkobiorcy w dniu 7 grudnia 2009 roku na wskazany w umowie rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy. Wpłata została pomniejszona o kwotę prowizji ustaloną zgodnie z pkt 2 zawartej umowy. (zestawienie operacji na rachunku k. 34-41, dyspozycja k. 42)

Na prośbę pozwanego, w dniu 31 sierpnia 2013 roku strony zawarły aneks nr (...), na mocy którego wydłużono termin spłaty pożyczki do 28 lutego 2015 roku, a tym samym zmieniono harmonogram spłat. (prośba k. 43, aneks nr (...) k. 44, harmonogram k. 45)

Pożyczkobiorca nieregularnie dokonywał spłat pożyczki, a w końcu zaprzestał całkowicie jej spłacania. (prezentacja wpłat k. 30)

(...) wzywała pozwanego do dobrowolnego uregulowania zaległych należności, wielokrotnie wysyłając na jego adres korespondencyjny stosowne wezwania do zapłaty. Po upływie terminu spłaty pożyczki, pismami z 14 marca 2016 roku i 25 kwietnia 2016 roku pełnomocnik Syndyka (...) w W. w upadłości likwidacyjnej wezwał pozwanego do zapłaty zadłużenia wynikającego z zawartej umowy pożyczki, wezwania wskazywały aktualną wysokość zadłużenia oraz zawierały pouczenie o skutkach braku dobrowolnej spłaty zadłużenia. (wezwanie do zapłaty z 05.05.2014 r. z dowodem nadania k. 46-48, wezwanie z 10.09.2014 r. k. 49, wezwanie z 06.10.2014 r. k. 50, wezwanie z 14.03.2016 r. z dowodem nadania k. 51-53, ostateczne wezwanie do zapłaty z 25.04.2016 r. z dowodem nadania k. 54-56)

W kwietniu 2016 r. Prokuratura Okręgowa W.-P. w W. wniosła akt oskarżenia przeciwko M. L., oskarżonemu m.in. o to, że w okresie od dnia 3 grudnia 2009 r. do dnia 4 grudnia 2009 r. w W., w placówce (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w celu uzyskania dla siebie i innych osób pożyczki w wysokości 3.380.000 zł, przedłożył nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące jego zatrudnienia oraz wysokości osiągniętych dochodów, na podstawie których zawarto umowę pożyczki nr (...). Sąd Rejonowy w W. w sprawie II K 413/16 wyrokiem z 2 sierpnia 2016 r. uznał M. L. winnym zarzucanego mu czynu. (kopia aktu oskarżenia k. 341-348, kopia wyroku k. 389 w zw. z k. 1295-1302 oraz k. 1337v akt II K 413/16)

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy X Wydziału Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych postanowieniem z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie X GU 53/15 ogłosił upadłość Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w możliwości zawarcia układu i powierzył sprawowanie zarządu całym majątkiem upadłego Zarządcy – L. K.. Następnie postanowieniem z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie X GU 87/15 Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy X Wydział Gospodarczy dla spraw upadłościowych i naprawczych zmienił sposób prowadzenia postępowania upadłościowego z postępowania z możliwością zawarcia układu na postępowania obejmujące likwidację majątku upadłego oraz odwołał z funkcji Zarządcy L. K. i powołał go na Syndyka masy upadłości Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej w W. w upadłości likwidacyjnej w W.. (bezsporne)

W dniu 27 lutego 2018 roku Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa w W. w upadłości likwidacyjnej w W. wystawiła wyciąg z ksiąg rachunkowych, w których stwierdzono wymagalne zadłużenie wobec dłużnika M. L. z tytułu umowy pożyczki nr (...). Wskazano, że na wymagalną wierzytelność wynoszącą na dzień 27.02.2018 r. łącznie 894.944,04 zł składały się: zaległy kapitał w wysokości 649.766,37 zł, odsetki umowne w wysokości 30.600,55 zł, odsetki karne od przeterminowanych płatności w wysokości 214.496,12 zł oraz opłaty za wezwania i upomnienia 81 zł.

W czasie trwania umowy pozwany dokonał czterdziestu wpłat na kwotę 4.420.539,01 zł. Część wpłaconej kwoty została zarachowana na poczet prowizji (13.165,90 zł), część na poczet opłat windykacyjnych (993 zł), część na poczet odsetek karnych (55.499,24 zł), część na poczet odsetek umownych (1.620.647,24 zł), a pozostała część na poczet kapitału (2.730.233,63 zł). Różnica między kapitałem należnym, a kapitałem pozostałym do spłaty stanowi kwotę 649.766,37 zł (3.380.000 zł – 2.730.233,63 zł).

Zgodnie z pkt 4 umowy pożyczka była oprocentowana wg zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd (...) wynoszącej na dzień zawarcia umowy 15,50%

w skali roku. Stopa procentowa miała ulegać zmianom w okresie trwania umowy pożyczki w razie zmian wysokości stóp procentowych NBP, stóp procentowych pożyczek i kredytów udzielanych przez Krajową Spółdzielczą Kasę Oszczędnościowo-Kredytową, stóp procentowych ustalonych przez banki, rentowności obligacji i innych papierów wartościowych emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa lub NBP, wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanych przez GUS, z tym zastrzeżeniem, że maksymalna stopa procentowa nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Odsetki były naliczane od kapitału pozostającego do spłaty za dany okres, przy założeniu, że należność byłaby regulowana w terminie. Do dnia, w którym nastąpiła ostatnia wpłata, uregulowana należność z tytułu odsetek umownych wynosiła 1.620.647,24 zł. Odsetki umowne kapitałowe naliczone przy założeniu, że pożyczkobiorca uiszczalby raty terminowo wynosiły łącznie 1.648.589,75 zł. Dochodzona przez powoda należność z tytułu odsetek umownych stanowi różnicę wskazanych kwot (1.648.589,75 zł – 1.620.647,24 zł = 30.600,55 zł).

W przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu stawała się stosownie do pkt 13 umowy należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub części kapitału pobierane były odsetki wg stopy procentowej obowiązującej w danym okresie dla należności przeterminowanych, wynoszącej na dzień zawarcia umowy 20%. Zmiana wysokości wskazanej stopy miała następować w przypadkach określonych w pkt 5 umowy, z tym że maksymalna stopa procentowa nie mogła w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Odpowiednio do zmian stopy lombardowej NBP, stawka procentowa naliczanych odsetek karnych w stosunku do zadłużenia pozwanego wynosiła kolejno: 20%, 21%, 22%, 23%, 24%, 25%, 24%, 23%, 22%, 21%, 19%, 18%, 17%, 16%, 12%, 10%. Od niespłaconego kapitału za dany okres (wynikający z harmonogramu spłaty) naliczane były odsetki karne. Kapitałem, od którego naliczano odsetki była suma kwoty zaległych rat (tj. rat, których termin płatności już upłynął na dany dzień). Pozwany z tytułu odsetek karnych uregulował należności w łącznej kwocie 55.499,24 zł. Naliczone odsetki karne określono na kwotę 272.653,40 zł, zatem kwota odsetek karnych stanowi różnicę między odsetkami naliczonymi a uregulowanymi (272.653,40 zł – 55.499,24 zł = 214.496,12 zł).

W przypadku zaległości w spłacie, pożyczkobiorca był zobowiązany do uiszczenia na rzecz (...) opłat za czynności windykacyjne wedle stawek określonych w Tabeli Prowizji i Opłat. Na dzień zawarcia umowy stawki te wynosiły po 15 zł za wezwanie do zapłaty, po 25 zł za wezwanie do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy oraz za wypowiedzenie umowy. W toku wykonywania przez pozwanego umowy, zmieniano wysokość opłat windykacyjnych – od 2013 r. pożyczkobiorca był zobowiązany uiścić 27 zł za pierwsze i drugie wezwanie do zapłaty oraz przedsądowe wezwanie do zapłaty. Za czynności windykacyjne wobec pozwanego, pożyczkodawca naliczył łączną opłatę w wysokości 1.074 zł. Z wpłat dokonanych przez pozwanego została pokryta kwota 993 zł, do zapłaty pozostało zatem 81 zł. (wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 29, prezentacja wpłat k. 30, wyliczenie naliczonych odsetek k. 31-33)

M. L. aktualnie utrzymuje się z prac dorywczych, zarabia około 2.100 zł miesięcznie. Prowadzi gospodarstwo domowe z żoną, która nie pracuje. Koszty utrzymania mieszkania z mediami wynoszą 750 zł. (wyjaśnienia pozwanego na rozprawie w dniu 19.02.2020 r. k. 354, 00:01:50-00:04:42)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o materiał dowodowy zebrany w sprawie, w postaci załączonych do akt dokumentów, których to prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania oraz wyjaśnienia pozwanego w zakresie jego sytuacji majątkowej.

Dokonując oceny materiału dowodowego Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanego w zakresie, w jakim twierdził on, że zaciągnął jedynie pożyczkę na kwotę 50.000 zł, zaś pożyczka na wyższą kwotę, dochodzoną przez powoda w niniejszym postępowaniu, została zaciągnięta na jego nazwisko przez osoby trzecie. W ocenie Sądu twierdzenia pozwanego nie znajdują uzasadnienia w pozostałym zgromadzonym materiale dowodowym – pozwany przed zaciągnięciem pożyczki dochodzonej przez powoda w niniejszym postępowaniu przedstawił dokumenty świadczące o zatrudnieniu i osiąganiu przez niego znacznych dochodów, co umożliwiło przyznanie wnioskowanej kwoty - a to z kolei było przedmiotem postępowania karnego, w którym skazano pozwanego za poświadczenie nieprawdy w celu osiągnięcia przez niego korzyści majątkowej. Nadto na wniosku o przyznanie pożyczki w wysokości 3.380.000 zł

znajduje się podpis pozwanego, zatem miał on pełną świadomość kwoty udzielonej pożyczki. Dodatkowo na prośbę pozwanego, w dniu 31 sierpnia 2013 roku strony zawarły aneks, w którym przesunęły końcową datę spłaty pożyczki. Tym samym w ocenie Sądu twierdzenia pozwanego pozostały gołosłowne. Jednocześnie ewentualne ustalenia dokonane między pozwanym a osobami trzecimi oraz motywy dla jakich zawarł on ze (...) umowę (...) są bez znaczenia dla ciężącego na pozwanym obowiązku spłaty zadłużenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Powód Syndyk (...) w W. w upadłości likwidacyjnej wnosił o zasądzenie od pozwanego M. L. kwoty 894 944,04 zł wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 04.12.2009 roku.

Stosownie do treści art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy, albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy dostatecznie wykazuje zarówno sam fakt zawarcia umowy pożyczki, przekazania pożyczzonej kwoty M. L., jak i brak całkowitej spłaty zadłużenia przez pożyczkobiorcę. W aktach znajdują się kopie umowy pożyczki oraz dokumenty bankowe poświadczające zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony powodowej będącego adwokatem, a więc spełniające wymogi art. 129 § 2 i 3 k.p.c.

W niniejszej sprawie pozwany kwestionował jedynie okoliczności i motywy zawarcia umowy będącej podstawą żądania powoda w niniejszej sprawie.

Pożyczkodawca spełnił swoje zobowiązanie i udzielił pożyczki. Pozwany przy podpisaniu umowy otrzymał harmonogram spłaty pożyczki w miesięcznych ratach, uwzględniających w racie kapitał i odsetki, jak również termin płatności poszczególnych rat. Bezsporne jest, że pozwany zaprzestał spłaty zadłużenia zgodnie z umową. W związku z powyższym powód naliczył odsetki karne oraz koszty windykacji zgodnie z umową. Zarówno rodzaj, jak i wysokość odsetek była określona w umowie i zaakceptowanym przez pozwanego regulaminie - w pkt 4 umowy pożyczki strony zastrzegły wysokość odsetek kapitałowych (odsetek umownych), natomiast dochodzone przez powoda odsetki za opóźnienie wynikały ponadto z 13 umowy (w dniu zawarcia umowy 20%, nie więcej niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym). Zgodnie natomiast z pkt 14 umowy "w przypadku uchybienia postanowieniom dotyczącym zasad i terminu spłaty pożyczkobiorca będzie zobowiązany do uiszczenia na rzecz (...) opłaty manipulacyjnej za czynności", m.in. wezwanie do zapłaty, wezwanie do zapłaty pod rygorem wypowiedzenia umowy.

Powód przedstawił szczegółowe wyliczenie w zakresie każdego z żądanych tytułów. Mając na uwadze powyższe należało uznać, że powództwo o zasądzenie od pozwanego kwoty 894 944,04 zł jest uzasadnione.

O odsetkach za opóźnienie od zasądzonej kwoty Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. i § 2 k.c. przyjmując jako początkowy termin ich naliczania 27 lutego 2018 roku, tj. datę wniesienia pozwu w niniejszej sprawie.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Pozwany jako strona przegrywająca sprawę w całości jest zobowiązany do zwrotu stronie powodowej całości poniesionych przez nią kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw. W tym zakresie zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 10.817 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Odrębnemu rozliczeniu podlegały koszty sądowe wyłożone tymczasowo przez Skarb Państwa, a związane z kosztami opłaty od pozwu, od której powód został zwolniony

w całości. Koszty wyłożone przez Skarb Państwa w związku z roszczeniami powoda wyniosły łącznie kwotę 44.748 zł, jednocześnie na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) Sąd odstąpił od obciążania pozwanego tymi kosztami.

Na podstawie § 8 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714 ze zm.) należało zasądzić opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego udzielonego pozwanemu w kwocie 7.200 zł powiększonej o stawkę podatku od towarów i usług, tj. kwotę 8.856 zł.

Wobec uznania przez pozwanego roszczenia w zakresie kwoty 50.000 zł, Sąd na podstawie art. 333 §1 pkt 2 k.p.c. nadał w zakresie wskazanej kwoty rygor natychmiastowej wykonalności.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem.